

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 4th Semester Examination, 2022

DSC1/2-P4-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

1. Answer any **one** of the following questions: 12×1 = 12
 - (a) महतो देवता ह्येषा नररूपेण तिष्ठति – Explain this remark.
 - (b) What is दण्ड or according to मनु ? What is the advantage and disadvantage of दण्ड ?

2. Explain in Sanskrit (any **one**): 6×1 = 6
 - (a) अराजके हि लोकेऽस्मिन् सर्वतो विद्रुते भयात्।
रक्षार्थमस्य सर्वस्य राजानमसृजत् प्रभुः।
 - (b) अद्यात् काकः पुरोडाशं श्वावलिह्याद्धविस्तथा
श्वाम्यञ्च न स्यात् कस्मिंश्चित् प्रवर्तेताःधरोत्तरम्॥

3. Translate any **two** of the following: 3×2 = 6
 - (a) दण्डः शास्ति प्रजाः सर्व। दण्ड एवाभिरक्षति।
दण्डः सुप्तेषु जागर्ति दण्डं धर्मं विदुर्बुधाः ॥
 - (b) इन्द्रियाणां जये योगं समातिष्ठेद्दिवानिशम्।
जितेन्द्रियो हि शक्रोति वशे स्यापयितुं प्रजाः ॥
 - (c) व्यसनस्य च मृत्योश्च व्यसनं कष्टमूच्यते।
व्यसन्यधेऽधो व्रजति स्वर्थात्यव्यसनी मृतः ॥

4. Answer any **three** of the following questions: 2×3 = 6
 - (a) To what category of writings does the Manusanhita belong?
 - (b) Who is the author of Manusanhita?

- (c) Write two famous commentators of Manusmriti.
- (d) Who is credited with the concept of 'Dharma' and why?
- (e) What is 'Dharma' ?

5. Answer any **one** of the following questions: 12×1 = 12

- (a) What is the First 'Vr' prayer of a devotee to Yama? How does 'Yama' fulfill that prayer?
- (b) What is 'Brahmavidya' according to 'Yama' ?

6. Explain any **one** : 6×1 = 6

स त्वमग्निं स्वर्गमध्येषु मृत्यो प्रब्रूहि त्वं श्रद्धधानाय मद्यम् स्वर्गलोका अमृतत्वं भजन्त
एतद्वितीयेन वृणे वरेण ।

OR

येयं प्रेते विचिकित्सा मनुष्येऽस्तीत्येके नाथमस्तीति चैके एतद् विद्यामनुशिष्टस्त्वयाहं
वराणामेष वरस्तृतीय ।

7. Translate any **two** of the following: 3×2 = 6

- (a) बहूनामेमि प्रथमो बहूनामेमि मध्यमः ।
किंस्विद् यमस्य कर्तव्यं यन्मयाद्य करिष्यति ॥
- (b) स होवाच पितरं तत कस्मै मां दास्यसीति ।
द्वितीयं तृतीयं तं होवाच मृत्यवे ददामीति ॥
- (c) अनुपश्य यथा पूर्वे प्रतिपश्य तथाऽपरे ।
सस्यमिव मर्त्यः पच्यते सस्यमिवाजायते पुनः ॥

8. Answer any **three** of the following questions: 2×3 = 6

- (a) Who is the son of Vajrasena ?
- (b) Who organised the 'Vishvajit Yaga' ?
- (c) Who was Vaisvata ?
- (d) What is the second 'Vr' ?
- (e) What is the meaning of "पीतोदकाः" and "जग्धतृणाः" ।

—x—